

Ett pedagogiskt experiment – Jämlikhet och intellektuell frigörelse som utgångspunkt för lärandet

Malin B. Johansson och Nessima Salhi, Institutionen för Kemi –Ångström

År 1818 genomförde Maître Jacotot ett slumpartat pedagogiskt experiment vars slutsats blev att intelligensens jämlikhet och intellektuell frigörelse måste vara en utgångspunkt för lärandet. Jacotots experiment beskrivs i detalj i den franska filosofen Jacques Rancières bok.

Den okunnige läraren

-fem lektioner om intellektuell frigörelse

Copyright Flexicon

Lärarens uppgift enligt Jacotots/Rancières metod är att avslöja för eleven sin egen intelligens.

På det sättet kan läraren vara frigörande i stället för fördummande. Metodens kärna kan sammanfattas med den trefaldiga frågan:

1. Vad ser du?
 2. Vad tänker du om det?
 3. Hur förhåller du dig till det?
- (Är du inte en tänkande varelse?)*

Rancière frågar sig alltså: Vad skulle hända om man inom en pedagogisk process utgår från sin egen och allas lika kapacitet?

Han tycker att ordet "förklaring" innehåller en hierarkisk betoning. För där finns en undermeningen om elevens oförmåga att förstå. Lärarens roll borde vara att leda eleven till sitt eget redskap att resonera kring en frågeställning.

"Intelligens är inte kognitiv utan är vilja, uppmärksamhet och arbete. Att säga *jag kan inte* är endast viljelöshet och i det ligger en otrohet mot sig själv. Viljan är makten att bli berörd, att handla genom sin egen kraft och det är bristen på vilja som orsakar att intelligensen gör misstag."

-säger professor Carl Anders Säfström kring Rancières tankar.

Den okunnige läraren skulle kunna beskrivas som ett slags grundforskning i jämlikhet och ett extrakt av Rancières anarkistiska tänkande.

-Rasmus Landström, Uppsala Nya Tidning

Copyright Eiko Ojala

Rancière utgår från intelligensens jämlikhet. Han vill inte bevisa att det är så utan frågar sig vad skulle hända om vi utgår från att det är så. *-Carl Anders Säfström, professor i pedagogik*

